

DE MENSEN CENTRAAL | KRIMP EN KANSEN

De Zeeuwse bevolking groeit niet meer; in sommige gebieden moeten we rekenen op krimp. Dit biedt grote kansen voor werk in zorg, welzijn en vrijetijdsbesteding. Wij willen samen met opleidingscentra meer investeren in personeel. De zorg economie is goed voor ruim 20% van de totale werkgelegenheid in Zeeland en is daarmee de grootste werkgever. GroenLinks wil kansrijke sectoren die bijdragen aan de zorg economie versterken. De zorg economie vertoont al jaren een sterke groei en Zeeland leent zich hier uitstekend voor. Goed functionerend onderwijs krijgt van GroenLinks de aandacht die het nodig heeft. Zonder actieve inbreng van jongeren en studenten verschaalt de samenleving. Voor de economie is de inbreng van goed opgeleide jonge mensen broodnodig! Wat betreft de arbeidsmarkt in Zeeland wil GroenLinks betere regelingen met België om grensarbeid te vereenvoudigen.

Als voorzieningen (soos, kerk, winkels) verder van huis raken, willen wij met goed en betaalbaar openbaar vervoer (bus, belbus, taxi) ouderen naar voorzieningen elders brengen. GroenLinks pleit voor participatie van ouderen en tegengaan van vereenzaming. Verenigingsleven, sport en cultuur, politieke of burgerparticipatie spelen een belangrijke rol. Aangepaste woningen en 24-uurs zorg altijd en overal zijn verantwoordelijkheden waarop wij instanties zullen wijzen. Een kansrijke omgeving voor jongeren heeft natuurlijk ook de aandacht van GroenLinks: behoud en uitbreiding van de kwaliteit van het onderwijs, van VMBO tot universiteit. Jeugdzorg moet toegankelijker gemaakt en wat GroenLinks betreft komen kinderen en jongeren niet meer op wachtlijsten of worden van het kastje naar de muur gestuurd. Organisaties zullen daarom maximaal samenwerken.

KLIMAAT EN ENERGIE

Zeeland ligt in de frontlinie van de klimaatverandering. Het programma voor de Zuidwestelijke Delta moet daarom naar de mening van GroenLinks uitdagend zijn om kansen te bieden voor nieuwe economische én ecologische activiteit in waterbouw en -beheer, recreatie & toerisme, visserij & schelpdiersector en de landbouw.

De fossiele brandstoffen raken op en worden duurder. Fossiele energie is de grondstof voor de chemie in Zeeland, en is dus een regelrechte bedreiging voor belangrijke bedrijven én de Zeeuwse werkgelegenheid. Om hier in de toekomst het hoofd aan te bieden, is omschakeling naar de biobased economy nodig - auto's op biobrandstof of zonne-energie, huizen verwarmd met warmtepompen of aardwarmte - en gebruikt de chemie grondstoffen die niet miljoenen jaren in de aarde opgesloten waren.

De omslag (transitie) naar duurzame energie moet zo snel mogelijk worden gemaakt. In Zeeland zijn we al aardig op weg; alle huishoudens in Zeeland kunnen we allang voorzien van elektriciteit uit de huidige windmolens. Maar de grote energieslurpende bedrijven, dat is een kous van een ander been. Windenergie biedt grote kansen voor Zeeland en voor de langere termijn zijn zonne-energie, getijdenenergie en energie uit golven kansrijk.

Kernenergie is voor ons geen optie: het is te duur, het duurt te lang voor het er is, en het zal de omslag naar betere manieren onnodig ophouden. Maar om te beginnen gaat GroenLinks energiebesparing een nieuwe impuls geven. Dat levert werk en een enorme besparing op.

INDUSTRIE EN BEDRIJVIGHEID

De Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone biedt veel kansen voor de industriële biobased economy, ofwel de vernieuwing van de industrie. Een tweede vernieuwing is de komst van de Seine-Scheldeverbinding met veel kansen voor de binnenvaart. Met een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing kan de Kanaalzone het nieuwste industriegebied van Nederland worden.

De open, groene en blauwe ruimte is ook economisch kapitaal voor agrarische productie, recreatie & toerisme (R&T) en natuur. GroenLinks wil meer toegevoegde waarde uit bedrijfsterreinen, meer arbeids-

plaatsen per ha en meer parkmanagement. Zeeland is en blijft een toplocatie voor R&T. Om dat zo te houden moet de kwaliteit meer dan gelijke tred houden met die van de concurrenten. We zetten daarom in op kwaliteit van voorzieningen, van natuur & landschap en mobiliteit.

In de havengebieden is een groot deel van de Zeeuwse werkgelegenheid verankerd. Centraal gelegen in de Rijn-Schelde-Delta, tussen Rotterdam en Antwerpen, is er alle aanleiding voor duurzame havens. Daarmee worden de Zeeuwse havens een goed renderende en vitale nichespeler met een goede verstandhouding met de grote burens.

LANDBOUW / VISSERIJ EN VOEDSELVOORZIENING

In de landbouw zullen, door afnemende inkomenssteun vanuit de EU, aanzienlijke veranderingen plaatsvinden. Wij steunen verduurzaming van de agrarische sector. De productie van duurzame energie en de teelt van nieuwe gewassen als grondstof voor de (fijn)chemie horen daarbij. De landbouw kan tevens een belangrijke rol spelen bij de omschakeling van dierlijke naar plantaardige eiwitten. Uit oogpunt van dierenwelzijn en emissiebeperking is intensieve veehouderij niet gewenst. Bovendien past dit niet in het Zeeuwse landschap.

GroenLinks ziet grote kansen voor de zoutwatercultuur. Zeeland kan kennis en kunde exporteren als gevolg van de verduurzaming van de sector. Als 'spin-off' of als autonome ontwikkeling kan kennis en kunde van algen(teelt) een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van de biobased economy. De Zeeuwse Delta is geschikt als kraamkamer voor veel vissoorten en schelpdieren. Omschakeling naar duurzame vormen van visserij betekent een grote maar noodzakelijke inspanning. GroenLinks blijft dit stimuleren. Natuurlijk sluisbeheer werkt bevorderend voor de trek van vissen en heeft daarom tevens onze aandacht.

(ZUINIG) RUIMTEGEBRUIK EN MOBILITEIT

Revitalisering en reconstructie van bedrijventerreinen gaat vóór nieuwe aanleg. Inbreiding is te verkiezen boven nieuwbouw van woningen. We moeten nadenken over 'ontbouwen'. De ruimte op het water is beperkt en functies verdringen elkaar. De Oosterschelde is een Nationaal Park waar (vernieuwende) visserijfuncties en recreatie een plek hebben. GroenLinks juicht aquacultuur op land toe, met versterking van de ruimtelijke kwaliteit. Dat geldt ook voor veranderingen in het agrarisch gebied. We staan kritisch tegenover investeringen in nieuwe infrastructuur. Liever beperken we de mobiliteit en benutten we de ruimte door situering van bv. kantoren op de knooppunten van OV. Nieuwe wegenprojecten in uitvoering worden ingepast in het landschap. Wandel- en fietsroutes worden gespaard en opgewaardeerd of aangelegd.

Goederenvervoer over water heeft de voorkeur en vervoer over de weg wordt ontmoedigd. De toepassing van groen gas wordt gestimuleerd, rekeningrijden heeft de voorkeur en onderzocht wordt of de Westerscheldetunneltarieven omlaag kunnen.

NATUUR EN LANDSCHAP

We waken over de estuariene natuur, pleiten voor goed beheer van de natuurgebieden, zetten in op voortzetting van de EHS en versterking van biodiversiteit. Natuur is toegankelijk waar het kan en gesloten als het moet, met fiets- en wandelpaden, rust- en pleisterplaatsen. Het cultuurlandschap verdient ook onze aandacht. Het Nationale Landschap Zuidwest Zeeland is een keurmerk waarbinnen we streven naar samenhang tussen natuur, recreatie en economie.

Een grote uitdaging voor de toekomst gaat over de veranderingen in de Zuidwestelijke Delta. Zeespiegelstijging en de nadelige effecten van de huidige Deltawerken (zandhonger, blauwalg en teruglopende waterkwaliteit) liggen er aan ten grondslag. GroenLinks kiest voor estuariene dynamiek. Dit biedt de beste kansen voor natuur, economie en mensen. Wij houden oog voor het behoud van zoet water voor o.a. de landbouw. Kustveiligheid is daarbij een belangrijk aandachtspunt en we combineren dat graag met andere functies: natuur, recreatie, wonen, bedrijvigheid. Maar ook, zoals bv. in de Grevelingen, met energiewinning. Wat GroenLinks betreft zullen er geen verdere ingrepen in het Schelde-estuarium plaatsvinden. Elke menselijke ingreep in het Schelde-estuarium, hoe klein ook, leidt tot negatieve effecten. Aangetoond is dat het systeem gevoelig is en dat er momenteel geen sprake is van een robuust estuariumstelsel. Daarom pleiten wij voor een moratorium op menselijke ingrepen, ook als deze niet significant zijn voor het estuarium.

GROENLINKS Kiest voor de toekomst!